

vexileologie

ISSN 1211-2615

ZPRAVODAJ VEXILOLOGICKÉHO KLUBU V PRAZE

vexilotogie

ISSN 1211-2615

123

ZPRAVODAJ VEXILOLOGICKÉHO KLUBU V PRAZE

Jaroslav Martykán

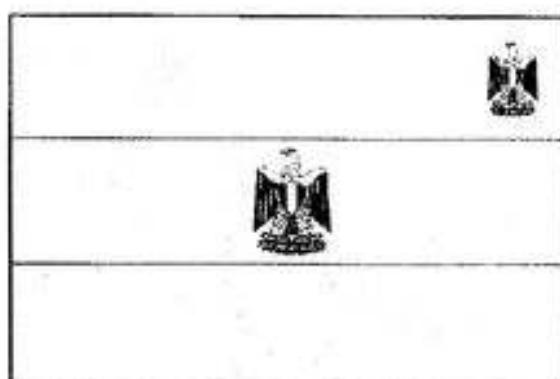
VLAJKY NEJVYŠŠÍCH PŘEDSTAVITELŮ STÁTŮ SVĚTA (DODATKY A DOPLŇKY IV.)

Pod stejným názvem jsme v několika posledních číslech *Vexilotogie* (1) otiskli přehled změn symbolů nejvyšších představitelů za devadesátá léta. Chtěli bychom čtenáře zpravidla upevnit, že se této tématice budeme věnovat i nadále a pravidelně - jednou za rok až dvě léta - je s ní touto formou seznámovat. Přivítáme zase na oplátku jakoukoliv zprávu, kterou nám v tomto směru poskytnete.

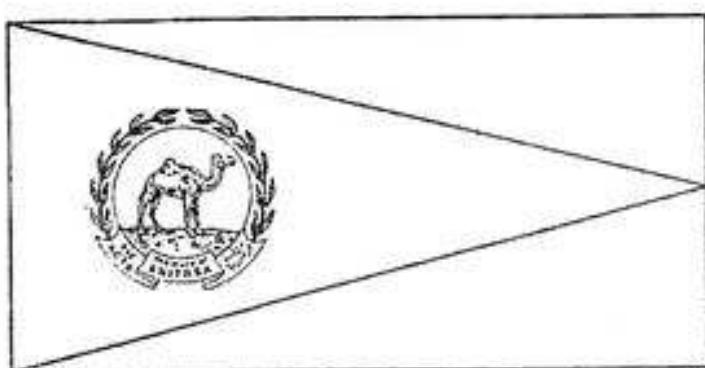
ARGENTINA. Naši informaci z *Vexilotogie* č. 63, s. 1255 doplňujeme podle zprávy prezidenta CIDEC Aníbala Gotelliho v tom smyslu, že uvedená prezidentská vlajka je vyvěšována pouze na moři a byla zavedena r. 1904. Na souši takový specifický symbol prezidenta neexistuje, ale dvě vlajky označují přítomnost hlavy státu. Tzv. přepravní vlajka vyvěšovaná na jakémkoliv pozemním vozidle vezoucím prezidenta odpovídá národní vlajce, doplněné státním znakem uprostřed. Prezidentovu přítomnost v jeho úřední rezidenci - tzv. Růžovém paláci v Buenos Aires - označuje tzv. vlajka prezidentovy přítomnosti, vyvěšovaná pod národní vlajkou a v třetinové velikosti národní vlajky. Odpovídá národní vlajce, doplněné vyobrazením slunce uprostřed.

Gus Tracchia, FOTW (2), 3.10.1997.

EGYPT. Poněkud jiná vlajka egyptského prezidenta než je ta, kterou jsme popsali ve *Vexilotogii* č. 62, s. 1239 a kterou také uvádějí Barraclough a Crampton ve své knize (3), byla r. 1989 vztyčena na jeho automobilu při státní návštěvě Libye. Podle Piera Paola Lugliho bylo v italské televizi možno 18.10.1989 vidět vlajku, na které byl další zlatý státní znak umístěn v horním cípu (obr.1) a nikoliv v horním rohu, jak se dosud uvádělo. Původní podobu však potvrzuje vydání alba francouzského námořnictva (4) z r. 2000.

Obr. 1

Obr. 2

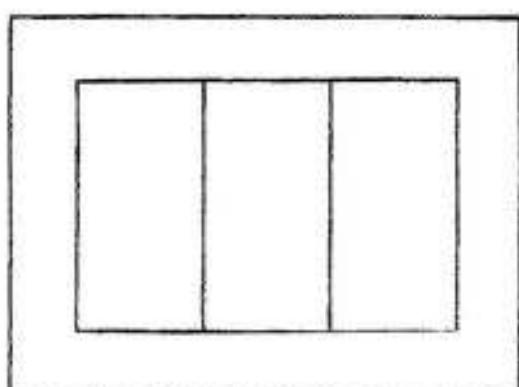
přirozené barvě hledicím k žerdi. Kruh je lemován po stranách dvěma zlatými olivovými ratolestmi a dole dvakrát přeloženou stuhou se zlatým nápisem Stát Eritrea ve třech jazycích - tigriňšta, angličtině a arabštině. Podrobněji byl znak popsán ve *Vexilologii* č. 90, s. 1761.
Flag Bulletin č. XXXV/3/169, s. 108.

FRANCIE. Protože současný prezident Jacques Chirac dosud nestanovil svůj osobní symbol, který by byl použit na prezidentské vlajce, používá se od jeho nástupu do úřadu 17.5.1995 pro označení hlavy státu státní vlajka doplněná zlatými tfásněmi.

Armand Noel du Payrat, FOTW, 28.11.1997.

INDIE. Naši informaci o vlajce indického prezidenta z *Vexilogie* č. 111, s. 2096 doplňujeme dalšími podrobnostmi. Byla zavedena 26.1.1950 a poměr jejich stran je 2:3. Kresba slona na 2. červeném poli byla převzata z fresek Adžanty z 5. stol.n.l.; slon symbolizuje trpělivost a sílu, zatímco váhy na 3. červeném poli představují spravedlnost a šetrnost a jako muslimský symbol jsou v této podobě vyobrazeny na zdech dilliské Červené pevnosti ze 17. století. Zlatá kresba vázy s lotosovými květy na 4. modrému poli pochází obdobně jako státní znak v 1. modrému poli ze Sarnathu a má vyjadřovat pokrok a blahobyt, o něž Indie usiluje.

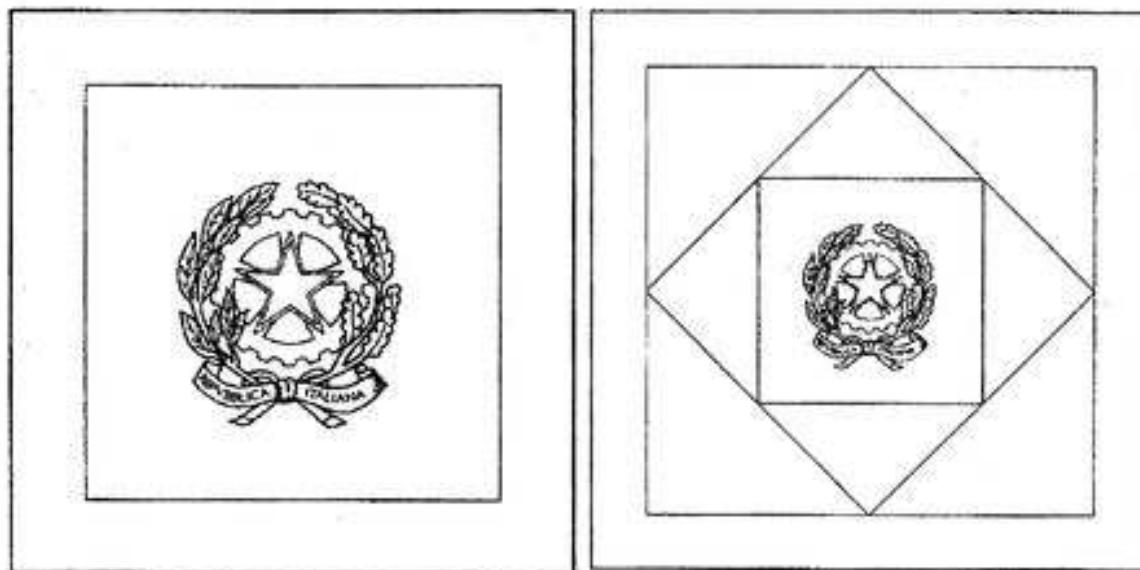
Osobní sdělení ing. M. Kroupy z r. 1986.

Obr. 3

ITÁLIE. Symbol hlavy státu se stal předmětem veřejných diskusí, když prezident Francesco Cossiga, heraldikamatér a milovník historických uniform, za jehož působení v úřadu prezidenta byl v této kanceláři zřízen úřad státního herolda, svým dekretem z 15.5.1990 zavedl novou prezidentskou vlajku. Tvořil ji čtvercový list s národní trikolórou a úplným tmavomodrým lemem, jehož šířka odpovídala 1/10 šířky listu (obr.3). Modrá je považována za národní barvu Italů a objevuje se i na

rukávech italských vojenských standart. Současně s tím byla schválena pravidla pro řádné používání vlajky za různých okolností - na automobilech, budovách, prezidentskou gardou apod. Nová prezidentská vlajka však vyvolala nepříznivou reakci na veřejnosti a získala témař

Obr. 4

Obr. 5

hanlivé označení *bandiera colonnella* (plukovnická vlajka), neboť byla inspirována historickými uniformami sardinských grenadýrů. Nelze se proto divit, že předseda Senátu Oscar Luigi Scalfaro, když se 28.5.1992 stal úřadujícím prezidentem, začal používat odpovídající symbol z roku 1986 (bilá čtvercová vlajka s úplným modrým lemem a stříbrným vyobrazením státního znaku uprostřed - obr.4), který byl variantou zrušené vlajky prezidentské. Její platnost obnovil 6.6.1992, kdy nastoupil úřad řádně zvoleného prezidenta republiky. Vlajka byla tedy opět tmavomodrá se zlatým státním znakem uprostřed (viz *Vexilologie* č. 61, s. 1229). V této podobě však vydržela jen osm let, protože 5.11.2000 byla veřejnost seznámena s její nejnovější variantou – obr. 5. Podle dekredu z 9.10.2000 tvoří standartu prezidenta republiky červený list o poměru stran 1:1 se širokým modrým lemem a bílým čtvercem postaveným na jeden roh. Tomu je vepsán zelený čtverec se zlatým vyobrazením státního znaku. Šířka úplného modrého lemu odpovídá desetině šířky vlajky.

Vexilla Italica č. 2, XVI (1990) s. 52, č. 1,XIX (1992)s. 32 a č. 2,XIX (1992) s. 41, 64. *Flag Bulletin* č. XXX:5/143, s. 189 a *Santiago Dotor, FOTW*, 31.10.2000.

JIHOAFRICKÁ REPUBLIKA. Naši informaci z *Vexilologie* č. 62, s. 1240 pouze doplňujeme v tom směru, že prezidentská vlajka byla zavedena již 3.9.1984 a její autor Frederick G. Brownell se inspiroval starou natalskou vlajkou.

Crux Australis č. 43.

KAZACHSTÁN. Dne 8. listopadu 1997 se prezident Nazarbajev zúčastnil v tehdejší Akmole slavnostního ceremoniálu, kterým byly do nového hlavního města symbolicky přeneseny kazašské národní symboly, mj. i standarta prezidenta. Podle zprávy známého německého a českého vexilologa ji tvoří světlemodrý list o poměru stran 2:3 se zlatým prstencem, uprostřed něhož je zlatá kresba mladého vůdce kmene Saků z období 1. stol. př.n.l. Sedí na okřídleném horském levhartovi (irbisovi), vznášejejícim se nad vrcholky hor, a pravou ruku zvedá k

pozdravu. Náčelník je ozdoben náramkem, náhrdeinikem a vysokou špičatou čepicí. Standarta je v dolní části doplněna zlatým kazašským nápisem "Kazakstan Respublikasy Prezidentinin Bajragy" (Vlajka prezidenta Republiky Kazachstán) v azbuce. List standarty je na třech stranách ozdoben zlatými třásněmi. Její žerd' je zakončena bronzovou čnělkou, k niž je připojen dekorativní střapec, a ozdobena stříbrnými hřebi, na nichž budou vyryta jména prezidentů Kazachstánu a období, ve kterém tento úřad vykonávali (obr. 6). Standarta byla přijata dekretem č. 2736 z 29.12.1995.

Zpráva agentury ITAR-TASS z

10.11.1997. J.Tenora, Das Flaggenkabinett informiert č. 8/98.

KEŇA. Automobilovou standartu prezidenta Daniela arap Moie tvoří zelený list o poměru stran

1:2 se dvěma žlutými zkříženými kopími v žerd'ové a se žlutým kohoutem ve vlající části (obr. 7). Oba symboly i barva listu byly převzaty z keňské státní symboliky, vlajka prezidenta se však poněkud liší od podoby uvedené ve *Vexilologii* č. 62, s. 1240. K ní poznámenává *Flag Bulletin*, že po nastupu prezidenta Moie do úřadu byla v září 1978 upravena tak, že barva listu je nyní zelená ve stejném odstínu, jaký je na nigerijské státní vlajce. Zkřížená kopí jsou žlutá a úhlopříčně rozděluji štit na červené horní a dolní pole, zatímco pole na stranách jsou černá. Lem

štítu a dekorativní vzor uprostřed jsou bílé barvy. Kohout ve vlající části je červený s bílou kresbou a okem, zatímco zobák je žlutý. Autostandarda z r. 1993 je zjednodušenou variantou prezidentské vlajky z r. 1978, kterou potvrzuje i nejnovější vydání alba francouzského námořnictva (4). Informace o prezidentské vlajce v podobě státní vlajky s černým čtvercem uprostřed, státním znakem a červenou stuhou s bílým nápisem HARAMBEE pod ním, kterou přinesl r. 1983 G. Mattern, se tak ukazuje zavádějící. Patrně představuje nerealizovanou variantu z r. 1978, když se jednalo o úpravě prezidentského symbolu při změně osoby v nejvyšším úřadě Kemi.

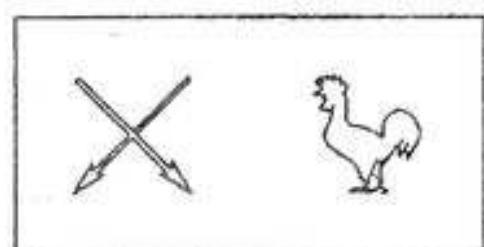
Gaceta de Banderas č. 5/1993, s. 30; Flag Bulletin č. XVIII:1, s. 14.; FM č. 85/23.2.1983 s odvoláním na „Das XX. Jahrhundert“ Time Life serie: Zeitalter der Menschheit, von Joel Colton, Niederlande 1978, s. 108 via E. Dreyer.

KUVAJT. M. Lupant uvádí, že emirová vlajka popsaná ve *Vexilologii* č. 54, s. 1269 byla zavedena už v r. 1961.

M.R. Lupant, Drapeaux et armoiries de l'Etat du Koweit, C.E.B.E.D., 1997

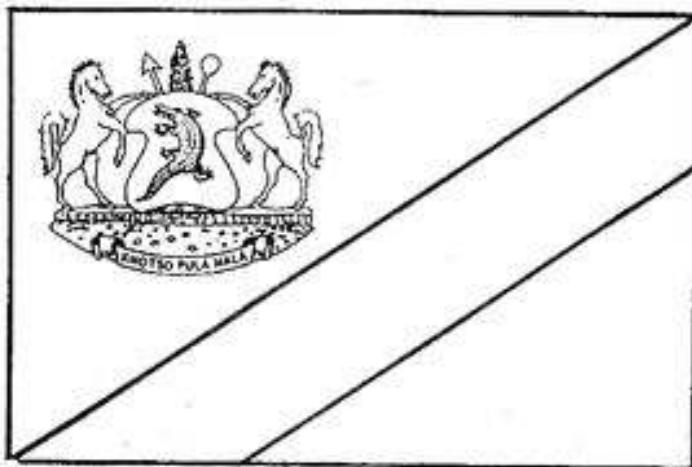

Obr. 6

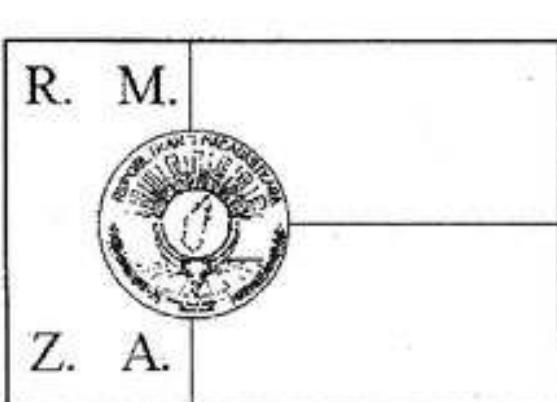
Obr. 7

LESOTHO. Již ve *Vexilologii* č. 66, s. 1299, jsme v souvislosti se zprávou o změně státní vlajky země avizovali i změnu vlajky královské. Od 20.1.1987 ji tedy tvoří státní vlajka s vyobrazením státního znaku v místě, kde se na státní vlajce nachází jeho zjednodušená silueta (obr.8). Státní znak tvoří zlatý štit s vyobrazením krokodýla, položený na zkřížené zlaté tradiční zbraně (krátký oštěp a hůl), známé jako assegai a knobkerrie, a vztyčené pštrosí pero mezi nimi. Na podloži, představujícím vrcholek hory Thaba-Bosiu, stojí dva šitonoši - domorodí koně pony. Na žluté stuze pak čteme moto KHOTSO - PULA - NALA (Mir, déšť, blahobyt), jehož barvy korespondují s barvami státní vlajky i jejich symbolikou (bilá, modrá a zelená). V drobných detailech výtvarného provedení se znak liší od toho, který uvádí kniha L. Muchy (5) na s. 100. Krokodýl byl totemickým zvířetem zakladatele královského rodu Mošušu I. v 19. století a stal se trvalým symbolem krále.
Flag Bulletin č. XXVI:4/121, s. 170.

Obr. 8

MADAGASKAR. Po přijetí nové ústavy v r. 1992 a nového státního znaku (pečeti), o kterém jsme informovali ve *Vexilologii* č. 92, s. 1797, došlo i k následné změně prezidentské vlajky. I

Obr. 9

Obr. 10

nadále ji tvoří státní vlajka země, na jejímž lici je umístěn státní znak a zlaté iniciály RM (Republikaní Madagasikara) a ZA, které připomínají jméno prof. Alberta Zafyho, jenž úřad prezidenta republiky nastoupil dne 27.3.1993. Tehdy byla vlajka patrně poprvé použita v otištěné podobě - obr. 9 (dnes by měly být iniciály ZA nahrazeny iniciálami RD na připomínce prezidenta Didiera Ratsiraky, který se stal hlavou státu v r. 1997). Rub prezidentské

vlajky však zůstává stejný - nese zlatý opis s národním motem TANINDRAZANA - FAHAFAHANA - FAHAMARINANA (Vlast, svoboda, spravedlnost) - obr.10.
Info-Bulletin, č. 88 (1994), barevná příloha *Album* (4), 1. rekapitulace doplňků z r. 1995.

MAĎARSKO. V souladu s nařízením č. 7/1974 (III.20) MT, jehož platnost 16.2.1995 potvrdil I. Bertényi G. Matternovi, nemá prezident vlastní standartu a spolu s předsedou vlády a ministrem zahraničních věcí je oprávněn používat při mezinárodních příležitostech státní vlajku.

Flaggenmitteilungen č. 203 z 8.6.1995.

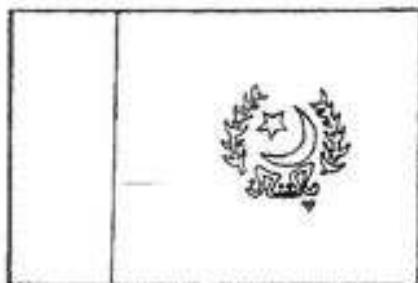

Obr.11

nalézt např. v knize L. Muchy (5) na s. 103.

Osobní sdělení U. Zeilera L. Muchovi s odkazem na katalog poštovních známek Briefmarke (Sammler express 11/92), Flag Bulletin č. XXXII:2/151, s. 92

MAURICIUS. Při příležitosti 24. výročí ziskání nezávislosti byl 12. března 1992 vyhlášen Mauritius republikou. Tím také skončila platnost vlajky generálního guvernéra (viz *Vexilogie* č. 62, s.1242) a ta byla k témuž dni nahrazena vlajkou prezidentskou. Ta je bílá (o poměru stran 14:25) s úplným státním znakem nad zlatými iniciálami RM (Republic of Mauritius) mezi zlatožlutými ratolestmi (obr.11). Vyobrazení této vlajky se objevilo na desetirupiové poštovní známce, vydané při této příležitosti. Barevné provedení státního znaku Mauricia lze

Obr. 12

PÁKISTÁN. Vlajka prezidenta již není modrá, jak jsme psali ve *Vexilogii* č. 64, s. 1270, ale zlato-žlutý prezidentský emblém je nyní umístěn doprostřed zeleného pruhu státní vlajky (obr.12). I nadále jej tvoří půlměsíc a pěticípá hvězda mezi dvěma olivovými ratolestmi, které pod půlměsícem spojuje urdský název země. Podle evidence Jaume Ollého platila původní modrá vlajka mezi 23.3.1956 a 8.2.1967. Dne 8.2.1967 byl prezidentský emblém přenesen na státní vlajku s tím, že do 15.8.1973 obsahoval i bengálskou variantu názvu země. Novou vlajku patrně potvrdila i změna ústavy z 30.12.1985 a uvádí ji také 1. rekapitulace Alba (4) z r. 1995, s. 201.

Vexilla Nostra č. 177, s. 107; Jaume Ollé, FOTW (2), 29.6.1999.

POLSKO. První prezidentská vlajka byla zavedena zákonem Sejmu Polské republiky z 1.8.1919 pro nejvyššího představitele země, který nesl od r. 1921 titul prezidenta. Tvořil ji list o poměru stran 5:8 tmavočervené barvy malinového odstínu (*karmazyn*) s bílým zlatě korunovaným orlem uprostřed. Dne 13.12.1927 došlo ke změně barvy na rumělkovou (*cynober*), k přidání generálského prýmku po obvodu listu a k úpravě poměru stran na 5:6. V této podobě se symbol prezidenta užíval do r. 1945, po něm byla vypuštěna královská

koruna, avšak vlajka se prakticky nepoužívala. Když došlo r. 1952 ke zrušení úřadu prezidenta Polské lidové republiky, i hypotetická možnost jejího vyvěšení zanikla; právně byla zrušena r. 1955. Standarta prezidenta republiky byla znova zavedena 29.1.1996 nařízením ministra národní obrany č. 178, který v § 13 stanovi, že ji tvoří červený list s vyobrazením státního orla uprostřed a generálským prýmekem po obvodu (obr. 13). Standarta, kterou polský prezident používá, když vystupuje jako vrchní velitel ozbrojených sil, má poměr šířky k délce jako 5:6, přičemž výška orla odpovídá 3/5 šířky. Orel je bílý se zlatou korunou, zobákem a drápy, zatímco jazyk a pažaty zůstávají bílé. Standarta má několik červených a bílých lemů, generálský prýmek v tom nejšířším červeném je stříbrně šedé barvy, stejně jako kresba orla.

Zarządzenie Ministra obrony narodowej z dnia 29 stycznia 1996 r. w sprawie szczegółowych zasad używania znaków Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej oraz ustalenia innych znaków używanych w Siłach Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej. Monitor Polski (Dziennik Urzędowy Rzeczypospolitej Polskiej), č. 14, 28.2.1996. K historii: viz dopis Krzysztofa Guzeka autoru z 20.12.1987, ve kterém cituje Dziennik Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej 1919, Nr. 69, poz. 416 – Ustawa o godłach i barwach Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 1 sierpnia 1919 r. a Dziennik Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej 1927, Nr. 115, poz. 980 – Rozporządzenie Prezydenta R.P. z dnia 13 grudnia 1927 r. o godłach, barwach państwowych oraz znakach chorągwiami i piensciach.

Obr. 13

Poznámky:

- (1) Vexilologie č. 110, s. 2081 a Vexilologie č. 111, s. 2094.
- (2) <http://www.ace.unsw.edu.au/fotw/flags> (Flags of the World) - elektronická konference na internetu, kde lze nalézt nejrůznější informace o vlajkách.
- (3) E.M.C. Barraclough, W.G. Crampton: Flags of the World, London: Frederick Warne, 1978.
- (4) Album des pavillons et marques distinctives des Etats et des principales organisations internationales, Service hydrographique et océanographique de la Marine, Paris (Brest 1990).
- (5) L.Mucha, S. Valášek: Vlajky a znaky zemí světa, Praha: Geodetický a kartografický podnik, 1987.
- (6) Nejnovější vydání alba francouzského námořnictva (4) nás usvědčuje ze zpoždění, se kterým informujeme své čtenáře o změnách v této oblasti – 14 dalších zemí má nový nebo změněný symbol svého nejvyššího představitele (Ázerbajdžán, Brunej, Fidži, Gambie, Guatema, Kambodža, Maroko, Mexiko, Rakousko, Sri Lanka, Svatý Kryštof a Nevis, Svazijsko, Turkmenistán a Ukrajina), ve 27 dalších případech jsou uvedeny jiné poměry stran, popř. další detaily odlišné od zveřejněných údajů. Rádi bychom s nimi seznámili naše čtenáře co nejdříve, přivítáme však jakékoli bližší informace o symbolech výše uvedených 14 zemí, které mají příp. zájemci o tuto tématiku k dispozici.

Autor děkuje zejména R. Klimešovi a ing. P. Exnerovi, jakož i dalším kolegům, za pomoc při připravě Dodatků a doplňků č. II-IV.

The article is a further supplement to a series which was published in Vexilologie Nos. 110 and 111 and which informed about the flags of the heads of states.

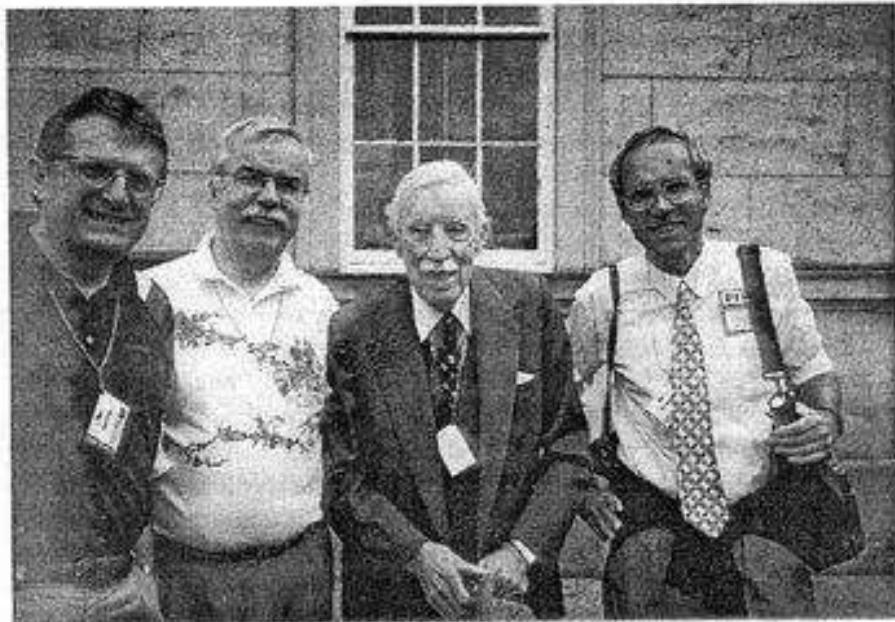
ZPRÁVA Z 19. MEZINÁRODNÍHO VEXILOLOGICKÉHO KONGRESU

Po šesti letech se mezinárodní vexilogický kongres opět konal v Evropě. Po jihoafrickém Kapském Městě a kanadské Victorii jej ve dnech 23. – 27. července 2001 hostil severoanglický York. Kongres se konal ve Velké Británii na připominku dvoustého výročí zavedení současné vlajky Velké Británie – známého Union Flag.

Kongres sice začínal oficiálně až v ponděli, ale již v neděli večer proběhlo přijetí u primátora Yorku. V Guildhall yorské radnice účastníky kongresu přijala starostka města, která – ač žena – má titul Lord Mayor. Guildhall – Cechovní sál – je velký sál s velkým mozaikovým oknem, dřevěným stropem s bohatou výzdobou. Byl vyzdoben prapory kongresu, pořádající organizace (The Flag Institute), FIAV, Velké Británie a města Yorku. Po stranách sálu byly umístěny i prapory všech zúčastněných zemí. Zde bylo vyhlášeno konání kongresu, kterého se zhostil yorský vyvolávač v červeném, zlatě zdobeném pláště, v černém klobouku a s fialovou sametovou zavinovací stuhou se znakem města Yorku, ve které měl text projevu a který své vystoupení provázel pronikavým zvukem velkého zvonce.

Otevírací ceremoniál se v ponděli dopoledne odehrával opět v Guildhall, vyzdobeném prapory zemí účastníků kongresu a členských organizací FIAV. Opět jej uváděl speaker, uvítací projevy přednesli představitel hrabství Yorkshire, prezident FIAV Michel Lupant, tajemník FIAV pro kongresy Graham Bartram a předseda Flag Institute Robin Ashburner. Ukázalo se, že tento kongres bude jedním z největších vexilogických kongresů, a co počtu účastníků kongresu možná předstihne i XII. kongres, který se konal v roce 1987 v San Francisku. Na závěr ceremoniálu byli

účastníci
vyzváni, aby si
rozebrali prapory
svých zemí a
v průvodu v čele
se speakerem
prošli za velkého
zájmu chodeců na
pěši zóně ulici
Stonegate okolo
staroslovanského
minstru
k Yorkshirskému
muzeu. Po
shromáždění
účastníků před
vchodem do
Tempest
Anderson Hall

byla na připravený stožár vztyčena vlajka kongresu. Její vzhled vychází z motivu britské vlajky

a kombinuje ho s římskou číslicí 19 (XIX), připomínající pořadové číslo kongresu. Autorem návrhu vlajky je podplukovník Nick Weekes, člen Flag Institute.

Kongresové přednášky začaly po obědě a odehrávaly se v sále vyzdobeném prapory států a vexilogických společností, pojmenovaném po Tempestu Andersonovi M.D., D.Sc., který byl předsedou Yorkshirske filozofické společnosti v první polovině 20. století. Večer se konalo 17. zasedání valného shromáždění FIAV.

Úterní dopoledne bylo věnováno přednáškám a po obědě proběhla vernisáž výstavy vlajek v přilehlém Hospitiu. Poté delegáti navštívili i druhou výstavu v Merchant Adventure Hall. Večer organizátoři připravili pro účastníky kongresu návštěvu Jorvik Viking Centre, kde je instalována výstava věnovaná životu v Yorku na přelomu 10. a 11. století.

Středeční program byl věnován celodennímu výletu do Hartlepoolu. Hartlepool leží na břehu Severního moře asi 60 mil severně od Yorku. Je známý svým nábřežím, na kterém je vytvořena iluze devatenáctého století, které dominuje trojstěžník HMS Trincomalee postavený v roce 1817 v Bombaji.

Celý čtvrtok byl určen pro přednášky. Členové Vexilogického klubu (na fotografií s nejstarším účastníkem Mexičanem Amerlinckem) si připravili dvě přednášky. Již v úterý přednesl svou přednášku o dekoracích hrotů osmanských praporů Jaroslav Martykán a ve čtvrtek Aleš Brožek pohovoril o symbolech českých a slovenských politických stran. Celkem bylo přeneseno 32 přednášek, mezi nejzajímavější řadí čeští účastníci kromě přednášky oceněné podnikateli i zajímavou analýzu „Mapy na vlajkách“, zpracovanou novým zahraničním členem našeho klubu Masonem Kayem z USA, a vystoupení švýcarského vexilologa Emila Dreyera „Vlajky kantonu Vaud“. Nadprůměrné hodnocení se dostalo i referátu Whitney Smitha k náboženskému zneužití americké vlajky „Jeden národ Boží“, jakož i informacím britské vexiloložky Barbary Tomlinsonové o používání penonů („Britské vlajky na saních“).

Po skončení odpoledního bloku přednášek se v hospodě „U prvního husara“ sešli zájemci o internetový server Flags Of The World. V malé místnosti se sešlo celkem asi 25 osob, jak spolupracovníků FOTW, tak i zájemců o jeho činnost. Setkání moderoval ředitel FOTW Rob Raeside z Kanady. V klasickém anglickém pubu se sklenici příšerného yorkshirského piva v ruce se zájemci dozvěděli o činnosti FOTW a mohli se seznámit také přímo s obsahem stránek, které Rob prezentoval off-line na svém notebooku.

Poslední kongresový den se skládal z dopoledního bloku přednášek a večerního závěrečného banketu. Po dopoledních přednáškách ještě následoval seminář o problematice publikování vexilogických informací, který vedl Peter Orenski z USA. Dopoledne bylo volné a účastníci kongresu je mohli využít k delší prohlídce minstru a města zalitého sluncem či k nakupování suvenýrů. Večer po sedmé hodině se sešli na závěrečném banketu, který se odehrál v sále hotelu Moat House vyzdobeném vlajkami FIAV, Velké Británie, Flag Institute a XIX. mezinárodního vexilogického kongresu. Na předsednickém stole pro dvanáct osob byly umístěny vlaječky představitelů FIAV a na ostatních stolech malé stolní praporky XIX. kongresu. Po večeři o několika chodech zakončené přípitkem královně zahájil o půl desáté Robin Ashburner, předseda pořádajícího Flag Institute, závěrečný program. V něm nejprve poděkoval za práci spojenou s přípravou a konání kongresu Michaelu Faulovi a jeho ženě, Grahamu Bartramovi a dalším členům Flag Institute. Poté promluvil Bruce Nicolls, který ocenil práci Flag Institute v čele s Robinem Ashburnerem a vzpomnul zesnulého Williama G. Cramptona, který se zasloužil o konání tohoto kongresu. Následovalo udělení Ceny výrobců vlajek v podobě sošky vikingovského válečníka za nejlepší přednášku, kterou získal Philippe Rault z Bretánské vexilogické společnosti za referát „Nové vlajky pro starou zemi“ o nových bretánských vlajkách. Jako na každém mezinárodním vexilogickém kongresu od roku 1989 byl udělen Vexillon – FIAV ICV Award za největší přínos vexilogii od minulého kongresu,

který věnuje Australská vexilogická společnost. Letos jej získal Francouz Armand Noël du Payrat za vydání Alba vlajek francouzského vojenského námořnictva. Michael Faul získal zvláštní ocenění Flag Institutu za uspořádání kongresu, kterou mu předal předseda FI Robin Ashburner. Prezident FIAV Michel Lupant na závěr vyhlásil první držitele titulu Fellow of the Federation. Historicky prvními držiteli se stali Teodoro Amerlinck (Mexiko), kapitán Barrie Kent (Velká Británie), Bruce Nicolls (Velká Británie), Christian Fogd Pedersen (Dánsko), Lucien Philippe (Francie), Whitney Smith (USA), Aldo Ziggotto (Itálie) a Alfred Znamierowski (Polsko).

Na závěr předal prezident FIAV prapor Federace představiteli organizátorů příštího jubilejního 20. mezinárodního vexilogického kongresu, který se bude konat v roce 2003 ve švédském Stockholmu.

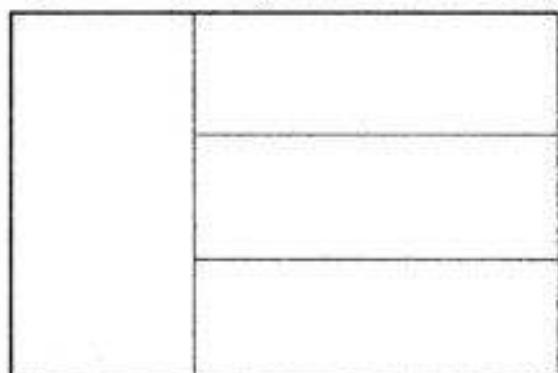
Tím XIX. mezinárodní vexilogický kongres definitivně skončil.

Petr Exner

NOVÉ VLAJKY

GEORGIA (USA)

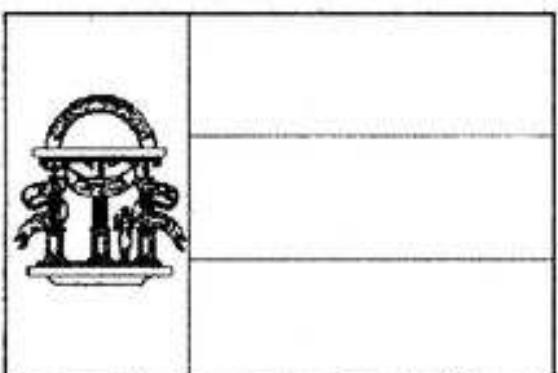
Stát Georgia, ležící na jihovýchodě USA, vznikl jako poslední anglická kolonie na území USA. Své jméno má po anglickém králi Jiřím II. (George II., 1683-1760), který pověřil generála

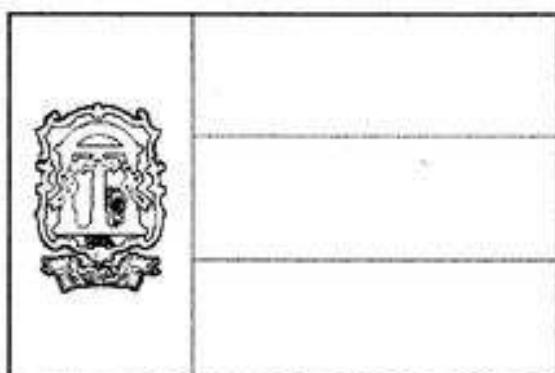
Obr. 1

Jamese Oglethorpa roku 1733 jejim založením. V roce 1776 podepsala Georgia Deklaraci nezávislosti a dne 2. ledna 1788 - jako v pofadí čtvrtý stát - ratifikovala ústavu Spojených států. Roku 1861 se Georgia odtrhla a stala se na devět let součástí Konfederace.

Již na prvních vlajkách Georgie, které ovšem nikdy nebyly schváleny zákonem, byl vyobrazen motiv ze státní pečeti. Oblouk s nápisem CONSTITUTION, nesený třemi sloupy s vojákem z období bojů za nezávislost, a třemi stuhami

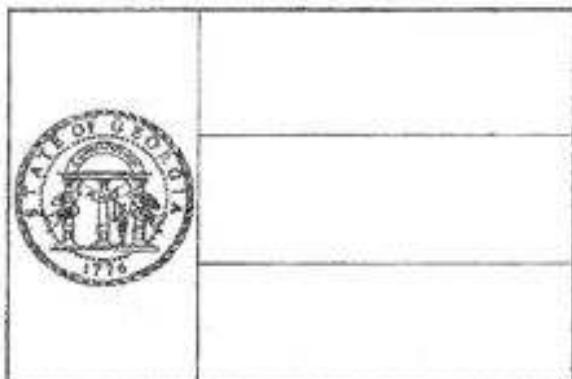
Obr. 2

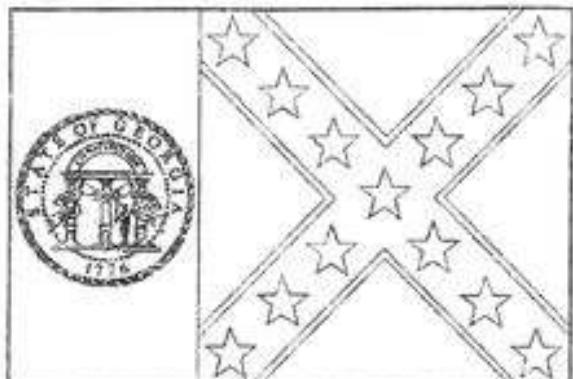
Obr. 3

s nápisem WISDOM, JUSTICE a MODERATION, byl umístěn ve středu modrého, červeného a někdy i bílého listu.

Zákonem č. 114 ze 17. října 1879 byla přijata státní vlajka složená z modrého žerd'ového pruhu a tří vodorovných pruhů – červeného, bílého a červeného (obr. 1). Na počátku 20. století se v modrém pruhu objevovaly motivy ze státní pečeti (obr. 2, obr. 3), ale definitivní podoba, která platila až do roku 1956, byla stanovena zákonem č. 133 z 22. srpna 1905. Byla přidána státní pečeť (modrá kresba na bílém kruhovém poli), skládající se z výše uvedeného motivu doplněného opisem STATE OF GEORGIA a letopočtem 1799. V roce 1914 byl zákonem č.

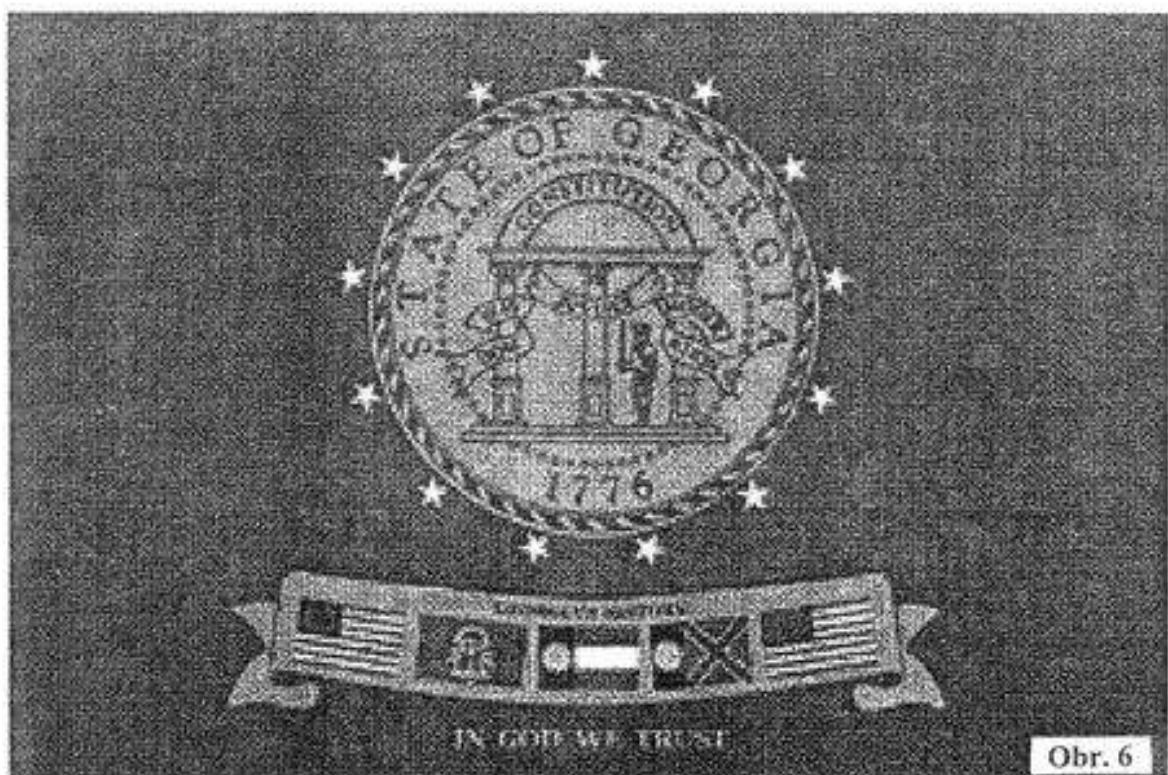
Obr. 4

Obr. 5

1247 ze 17. srpna změněn letopočet na 1776 (obr.4).

V roce 1954 Nejvyšší soud Spojených států rozhodl, že rasová segregace ve školách porušuje 14. dodatek ústavy Spojených států. Tento názor pochopitelně nebyl v jižanské Georgii všeobecně přijatelný, a když o dvacet jedna měsíců později byla zákonem č. 38 z 13. února

Obr. 6

1956 přijata nová podoba státní vlajky, kdy tři vodorovné pruhy byly nahrazeny tzv. konfederační válečnou vlajkou, málokdo věřil, že to nebylo na protest proti rozhodnutí Nejvyššího soudu. Zákon č. 38 vstoupil v platnost dne 1. července 1956 (obr. 5).

Vlajka připomínající někomu otrokářství se v průběhu času stávala stále více politicky nekorektní, a tak po pětačtyřiceti letech došlo opět k její změně. Stalo se tak zákonem HB16, který schválil senát státu Georgia dne 30.1.2001 poměrem hlasů 34:22.

Nová podoba vlajky se však nesetkala s všeobecným souhlasem obyvatel. Celých 61% respondentů ankety internetového The Atlanta Journal-Constitution se vyjádřilo, že se jim nová vlajka státu nelíbí. Nezískala podporu ani u odborníků. „Můj první dojem je, že to není nejlepší řešení vlajky. Něco takového školák nikdy nenakreslí“, řekl o nové vlajce Whitney Smith. Jakou vlajku tedy dvaasedmdesáti letý atlantský architekt Cecil Alexander, vnuk vojáka Konfederace, navrhl? Vlajku tvoří modrý list se žlutou, modré kreslenou státní pečetí obklopenou třinácti bílými hvězdami. Pod pečetí je žlutá stuha s pěti vlajkami, nad nimiž je nápis GEORGIA'S HISTORY. První vlajka je známá pod názvem „Stars and Stripes“ a je tvořena třinácti střídavě červenými a bílými pruhy a modrým kantonem se třinácti bílými hvězdami v kruhu. Druhá vlajka je tzv. „Pre-1879 Georgia State Flag“. Je to modrý list s velkou státní pečetí, která byla přijata v roce 1799. Prostřední vlajka je vlajka Georgie z roku 1914 a vedle ni vlajka Georgie z roku 1956. Poslední vlajkou je vlajka Spojených států se třinácti střídavě červenými a bílými pruhy a modrým kantonem s padesáti bílými hvězdami tak, jak se používá od 4. července 1960. Pod stuhou s vlajkami je žlutý nápis IN GOD WE TRUST (obr.6).

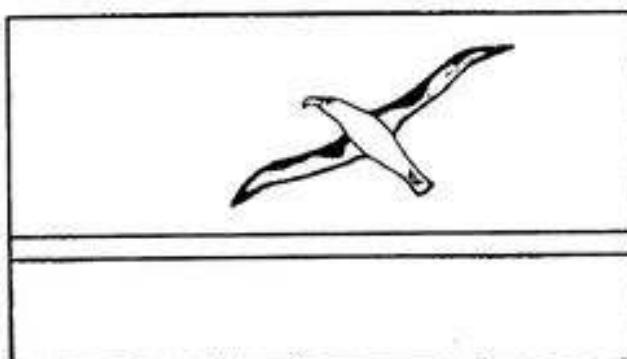
pex

Odkazy na internetové stránky:

- <http://www.legis.states.ga.us> - Georgia General Assembly, House Bill 16
- <http://www.cnn.com> - Design critics blast Georgia compromise flag - January 25, 2001
- http://www.sos.state.ga.us/museum/html/georgia_state_flag_current.htm
- [http://www.acu.unsw.edu.au/fotw/flags \(Flags of the World\)](http://www.acu.unsw.edu.au/fotw/flags)

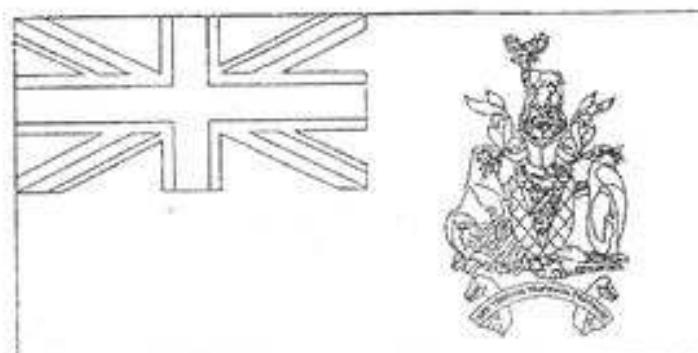
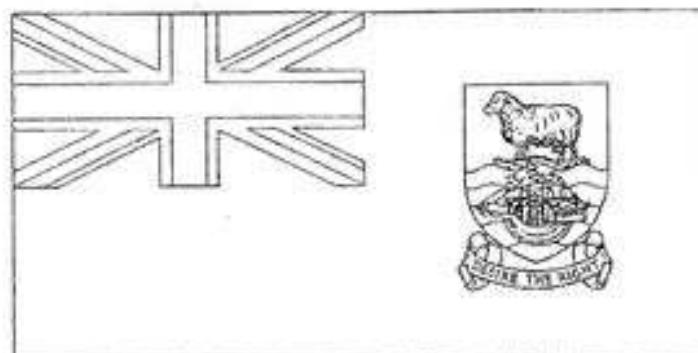
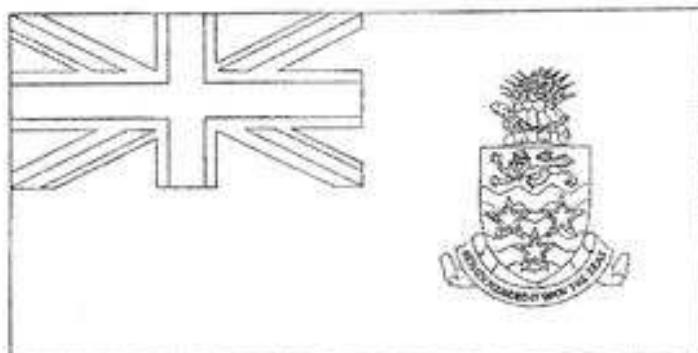
MIDWAY

Tento atol v severním Tichém oceánu o ploše $5,2 \text{ km}^2$ tvoří ostrůvky Eastern Island a Sand Island, délka pobřežní čáry je 15 km. Není trvale obydlen, v r. 1995 zde bylo 453 osob amerického vojenského personálu. Statut ostrova je definován jako nepřipojené území Spojených států (unincorporated territory of the USA) spravované ministerstvem vnitra USA. Vlajka atolu byla oficiálně vztyčena 4. června 2000 při příležitosti 58. výročí bitvy o Midway na památníku americké válečné lodi Arizona zničené Japonci za 2. světové války. S myšlenkou vytvořit vlajku přišli Skip Wheeler a Steve Drydens, zaměstnanci National Park Service. Realizaci jejich nápadu se ujala firma National Capital Flag Company ve Virginii. Vlajku tvoří tři vodorovné pruhy (28:3:14) v barvách světlemodré, bílé a lazurově modré. V horním pruhu je letící bílý albatros s černými okraji křídel a ocasních per a se žlutým zobákem (na atolu hnizdí polovina všech albatrosů na Zemi). Světle modrá barva symbolizuje oblohu, bílá ostrovy Midway a lazurově modrá moře. Poměr šířky k délce vlajky je 5:9. Za barevnou fotografií vlajky děkuji D. Martucimu z USA. (Wheeler, Skip: New flag for

**KAJMANSKÉ OSTROVY,
FALKLANDSKÉ
OSTROVY, JIŽNÍ
GEORGIE A JIŽNÍ
SANDWICHOVY
OSTROVY**

Britské ministerstvo obrany vydalo v r. 1999 nařízení, které upravuje mnoho britských vlajek. Toto nařízení stanovuje, že britské modré služební vlajky (Blue Ensigns) a červené služební vlajky (Red Ensigns), na nichž jsou emblémy (badges) a znaky (coats of arms), se upravují takto: Bílý disk se odstraňuje a emblém či znak se umisťuje přímo na list vlajky. Velikost emblémů či znaků se zvětšuje, zpravidla na 2/3 výšky vlajky, ale i více, pokud je znak či emblém vyšší než širší. Na základě tohoto nařízení byly změněny vlajky tří britských závislých území – Kajmanských ostrovů, Falklandských ostrovů a Jižní Georgie a Jižních Sandwichových ostrovů, na nichž byl až dosud bílý disk. Dosavadní verze se však stále používají. (Nařízení britského ministerstva obrany týkající se úpravy britských vlajek z r. 1999, <http://www.flags.net/FAIS.htm>, <http://www.flags.net/CAIS.htm>, <http://www.flags.net/SGSSI.htm>)

VEXILOLOGICKÁ LITERATURA

Erwin Günther: Wappen und Flaggen der Kreise und Kreisstädte in Pommern (Präsentation zum 9. Deutschen und 1. Tschechisch-Deutschen Vexillologentreffen am 9. und 10. September

2000 in Usti nad Labem), Limbach-Oberfrohna: vlastním nakladem, 2000, 162 stran, 383 černobílých vyobrazení, 4 barevné vlajkové a znakové tabule, cena neuvedena.

II. český národní vexilogický kongres byl letos obohacen čtyřmi přednáškami Česko-německého vexilogického setkání. Uvodní referát byl pak věnován prezentaci právě této publikace jednoho z předních současných německých vexilogů. Protože obsah prezentace bude součástí sborníku z 2. ČNVK, který si bude moci obstarat každý člen klubu, rád bych se tentokrát zaměřil na formální zpracování dané problematiky, tj. znaků a vlajek okresů a okresních měst Pomořanska. Vedle dokonalého historického a administrativně-politického úvodu je třeba ocenit především způsob, jakým se autor vyrovnal se skutečností, že nejnovější dějiny Pomořanska se odehrávají již na území dvou suverenních států, tj. Německa (resp. bývalé NDR) a Polska. To vyžadovalo jak autorův citlivý přístup k problematice, tak úzkou spolupráci s úřady Polska, při níž byli autorovi příkladně ná pomocni naši polští kolegové. Obojí autor zvládl dokonale a svým obdivovatelům, mezi něž se hrdě hlásím, připravil bohatě zdokumentované (858 odkazů) dílo, opírající se o několikaleté studium archivních, bibliografických, korespondenčních a dalších pramenů. Vedle již publikovaných prací o znacích a vlajkách okresů a okresních měst Saska-Anhaltska, Braniborska a bývalé pohraniční marky Poznańsko-Západní Prusko, tak přichází E. Günther s další oblastí bývalé NDR. A my můžeme jen doufat, že tak se mu podaří postupně zmapovat danou problematiku na celém území „nových spolkových zemí“.

-jm-

Aleš Brožek: Lexikon Flaggen und Wappen der Welt. Bez ozn. místa: Geo Map Medienagentur, 2000. 224 s., bar. vyobrazení v textu. ISBN 80-7011-581-5. Cena DEM 24.80.

Kniha je téměř doslovna kopie původního českého vydání. Dokonce i ISBN je shodné, což lze označit za značně neobvyklou praxi. Za základ pro napsání této zprávy jsem vzl recenzi českého vydání, která vyšla ve *Vexilogii* č. 112 na s. 2119. Co zaráží na německém vydání? Je to na knihu nezvyklá anonymita. Uveden je pouze autor textu, vydavatel však neprozrazuje ani své sídlo. Jméno překladatele a autora kresek není uvedeno. Překlad není špatný, určité terminologické detaily však prozrazují, že to velice pravděpodobně nebyl vexilog. Ukazuje to vysvětlivky ke schematu vlajky (vyobrazen je však prapor) na s. 5. Výraz *Zacke* pro cíp se nepoužívá. Němci mluví o *Ecke*, a ta se musí dále specifikovat: *obere* nebo *untere*, *am Liek* nebo *am fliegenden Ende*. *Wehender Teil* a *wehender Rand* jsou sice srozumitelné výrazy, v praxi se však dává přednost obrátkám *fiegenes Ende* nebo *Fliegende*. *Mastrand* zni také poněkud neobvykle, normálně se mluví o *Liek*. A to, co je v knize označováno za *Liek*, je vlastně *Drittel am Liek*. Pro kanton má němčina termín *Oberecke*, zpravidla pro prostor představující jednu čtvrtinu listu. Nedefinovaný prostor u horního rohu se nazývá *Obereck*. Redakční uzávěrka je shodná s českou, tj. 1.7.1998. Statistické údaje (plocha, počet obyvatel a hlavní město) jsou proto identické. Překladatel na některých místech upravil text. Např. v úvodu uvádí německou a nikoliv českou vexilogickou společnost. Tam, kde si nevěděl rady, text jednoduše vynechal (např. u Svazijska emasočský pluk nebo v úvodu vexikologickou terminologii). Poněkud směšně je (v němčině) uvedeno hlavní město Mikronésie: *Palikir* (o. *Pohnpei*). Překladatel zřejmě nepochopil českou zkratku pro ostrov. V němčině o s tečkou je běžná zkratka pro *oder* (nebo). V překladu zásadně chybí u každého státu první odstavec pojednávající o starší minulosti. V originále je tento text zvýrazněn žlutým podkladem. Některé malichernosti byly opraveny (SRN je pod hlavičkou *Deutschland*), jiné nikoliv (Mikronésie nadále pod písmenem F). Jinak zeměpisná jména, na která upozornili recenzenti českého vydání, zůstala nezměněna, rovněž hesla Spojených států a Singapuru. Statut Taiwanu byl poněkud vylepšen, je to „republika, součást Čínské lidové republiky“. Ostatní chyby nebyly opraveny,

zřejmě proto, že za chyby nebyly považovány. Nejvíce nepřesnosti našli recenzenti Fojtík, Mucha a Klimeš u vyobrazení. Dá se říct, že byla ponechána. Výjimku tvoří pouze Jemen (znak je uveden), Turecko (půlměsíc byl graficky zdokonalen, nikoliv jeho poloha) a Tuvalu (pozice hvězd odpovídá předpisu). Je škoda, že německý překlad byl vydán bez souhlasu autora. Ten by se určitě zasadil, už na základě upozornění svých kolegů, o vylepšení jak textu, tak i vyobrazení.

Jiří Tenora

RŮZNÉ

17. ZASEDÁNÍ VALNÉHO SHROMÁŽDĚNÍ FIAV

Dne 23. července 2001 večer se v Yorku sešli představitelé institucí a společností, které jsou zastoupeny ve FIAV, aby projednali předem stanovené body jednání. V úvodu vystoupil prezident FIAV s podrobnou zprávou o činnosti mezi dvěma kongresy. Zminil se, že navštivil 27 zemí, aby v nich propagoval vexilogii a Mezinárodní federaci vexilogických společností. O vytvoření vexilogických společností jednal s vexilogami v řadě států, mj. v Indii a na Slovensku. Zdůraznil rovněž nutnost informovat mladé lidi, kteří užívají internet, o nauce o vlajkách. Generální tajemník detailně informoval o korespondenci, kterou vedl se zájemci o členství ve federaci. Tajemník pro kongresy zminil, že maltská společnost je připravena hostit vexiology v r. 2005. O dva roky později se bude oslavovat na Novém Zélandu 100. výročí vyhlášení dominia a v Německu 175. výročí všeňemeckých barev. O uspořádání kongresu v tom roce však usilují nejen novozélandští a němečtí vexilogové, ale i odborníci na vlajkovou etiku v Argentině. Seřeďané stanovili datum konání 20. vexilogického kongresu na 28. červenec až 1. srpen 2003 a pro přihlašování zřídili domácí stránku na www.fiav2003.com.

Poté následovalo představení jednotlivých kandidátů na členství ve FIAV. Z devíti uchazečů nepřijeli na kongres členové estonské a „západofrancouzské“ společnosti, ani nikoho nepožádali, aby zde jejich žádost prosazoval, takže při hlasování neuspěli. Novým členem naproti tomu byl schválen polský Instytut Heraldyczno-Weksylologiczny poté, co jeho předseda vysvětlil rozdíl mezi tímto ústavem a Flag Design Centrem, jenž rovněž řídí. Dále byla přijata japonská společnost Nihon Kišugaku Kjókai, nizozemský Vlaggen Dokumentatië Centrum Nederland, americká Confederate States Vexillological Association, moldavská Societatea de Genealogie, Heraldica și Arhivistica „Paul Gore“, skupina „internetových“ vexilogů „Flags of the World“ a texaská společnost Vexillological Association of the State of Texas, čímž se komunita vexilogických společností rozrostla na 49 členů.

Malta byla jednomyslně schválena za místo kongresu v r. 2005. Překvapivě hladce proběhlo i hlasování o úpravách několika článků ústavy FIAV. Za nejvýznamnější změnu lze považovat zrušení kategorie přidruženého členství, takže Mauritius Buch Verlag, Centrum Flagi Ziemi i nově přijatá moldavská společnost budou nyní považovány za plnohodnotné členy.

Na závěr účastníci schválili staronové složení výboru FIAV poté, co M. Lupant z Belgie, Ch. Spain z USA i G. Bartram z Velké Británie projevili zájem dále zastávat své funkce a neobjevily se žádné protinávrhy.

abr

GENEALÓGIA, HERALDIKA A PRÍBUZNÉ DISCIPLÍNY

Pod tímto názvem uspořádala při příležitosti 10. výročí svého založení odborný seminář jedna z našich partnerských organizací, Slovenská genealogicko-heraldická spoločnosť. Na stovku jejích členů a hostů, včetně zástupců z Česka, Polska a Maďarska, se ve dnech 5.-6.9.2001 sešlo v prostorách Slovenské národní knihovny v Martine, aby si připomnělo toto významné jubileum v životě našich slovenských přátel, především se však zamyslilo nad současným stavem a perspektivami rozvoje shora zmíněných pomocných věd historických na Slovensku. Náš klub na semináři kromě autora této řádků zastupovali ing. Petr Exner, Peter Strašifták (člen SGHS) a Milan Týma. Po slavnostním zahájení předsedou SGHS prof. dr. Sokolovským vyslechli účastníci semináře celkem 33 referáty a koreferáty, které se v převážné míře zabývaly genealogickým výzkumem, avšak ani ostatní příbuzné obory, zejména heraldika, ale i diplomatika, sfragistika, vexilogie, faleristika nebo historická demografie nezůstaly opomenuty. Ing. Exner přednesl referát na téma krajských symbolů, který bude součástí připravovaného sborníku. Vysoká odborná úroveň referátů, jakož i vyhodnocení již 3. ročníku soutěže o „Nejlepší genealogickou práci“, do něhož bylo letos přijato na 20 prací (!), přesvědčily nejen o úspěšné činnosti SGHS od jejího založení v r. 1991, ale i o skvělých perspektivách, které ji v nastávajícím období čekají.

Chtěli bychom našim slovenským kolegům pogratulovat k dosaženým výsledkům, poprát mnoho úspěchů v následujícím desetiletí a vyslovit i neskromné přání, abychom mohli i jejich zástupce přivítat na našem příštém vexilogickém kongresu. Takové vystoupení např. na téma interdisciplinární spolupráce genealogie, heraldiky a vexilogie by bylo jistě obohacením jeho programu. Takže brzy na shledanou!

jm

FELIX SEEBAUER OSMDESÁTILETÝ

V Brně oslavil 30. července 2001 své 80. narozeniny Felix Seebauer, známý publicista, filatelista, překladatel a od r. 1985 také člen Vexilogického klubu. Vděčíme mu za to, že ve svém týdeníku Prager Wochenblatt zavedl vexilogickou rubriku, v níž bylo v letech 1991-96 popsáno a vyobrazeno 142 městských vlajek z území České republiky. K jubileu srdečně blahopřejeme.

lm

Autoři hlavních článků (Main contributors):

Ing. Jaroslav Martykán, Matúškova 14/796, 149 00 Praha 4 - Háje

VEXILOLOGIE (ISSN 1211-2615) – the journal of the Vexillological Club, CZ-130 00 Prague 3, Pod lipami 58, The Czech Republic.

September 2001

No. 121

VEXILOLOGIE (ISSN 1211-2615) - zpravodaj Vexilogického klubu, 130 00 Praha 3, Pod lipami 58. Výkonný redaktor ing. Aleš Brožek. Toto číslo připravila redakční rada ve složení ing. A. Brožek, mgr. J. Eichler, ing. P. Exner, mgr. P. Fojtík, J. Hubka, ing. J. Martykán, doc. dr. L. Mucha, CSc., dr. Z. Svoboda a ing. J. Tenora. Výtvarně spolupracoval ing. Petr Exner a Roman Klimeš, fotografoval ing. Jaroslav Martykán. Anglické překlady Darina Martykánová.

Září 2001

č. 121

OBSAH:

VLAJKY NEJVYŠŠÍCH PŘEDSTAVITELŮ STÁTŮ SVĚTA (DODATKY A DOPLŇKY IV.)	2259
ZPRÁVA Z 19. MEZINÁRODNÍHO VEXILOLOGICKÉHO KONGRESU	2266
NOVÉ VLAJKY	2268
Georgia (USA)	2268
Midway	2270
Kajmanské ostrovy, Falklandské ostrovy, Jižní Georgie a Jižní Sandwichovy ostrovy	2271
VEXILOLOGICKÁ LITERATURA	2271
RŮZNÉ	2273
17. zasedání valného shromáždění FIAV	2273
Genealógia, heraldika a pribuzné disciplíny	2274
Felix Seebauer osmdesátiletý	2274

CONTENTS:

FLAGS OF THE HEADS OF STATES (4th supplements)	2259
THE REPORT FROM THE 19th INTERNATIONAL CONGRESS OF VEXILLOLOGY	2266
NEW FLAGS	2268
Georgia (USA)	2268
Midway	2270
Cayman Islands, Falkland Islands, South Georgia and the South Sandwich Islands	2271
BOOK REVIEWS	2271
VARIA	2273
17th Session of the FIAV General Assembly	2273
Genealogy, Heraldry and Auxiliaries	2274
Felix Seebauer is eighty	2274